

Samsø Kommune demensstrategi

- Demensvenlig ø

Demensstrategi - Demensvenlig ø

Samsø Kommunes demensstrategi. Udgiver: Samsø Kommune, Social, Sundhed og Beskæftigelse

Udarbejdet 2022

Forside: Det nationale demenssymbol, udviklet af Folkebevægelsen for et Demensvenligt Danmark

Forord

Samsø Kommunes demensstrategi skal ses som en udmøntning af Samsø Kommunes Værdighedspolitik.

Demensstrategien tager afsæt i Samsø kommunens velkendte værdier: *ordentlighed – anerkendelse - tillid - tydelighed*.

Med baggrund i Værdighedspolitikken præciserer vi, hvordan vi sikrer, at borgere med demens og deres pårørende har en tryk og meningsfuld hverdag.

Det er vigtigt for os at have fokus på vores værdier, fordi vi insisterer på, at disse værdier er af grundlæggende betydning for vores demokratiske samfundsmodel.

Derfor ønsker vi at alle borgere i Samsø Kommune mødes med ordentlighed.

Vi ønsker at anerkende betydningen af de pårørende og den belastning, som de kan udsættes for.

Vi anerkender, at enhver borger med demens kommer med sin egen livshistorie og sine egne forudsætninger, og vi i Samsø Kommune respekterer forskellighederne.

Et godt liv med demens kræver tillid.

I Samsø kommune har vi tillid til hinandens faglighed – derfor arbejder vi tæt og tværfagligt.

Tillid er en vigtig komponent i samarbejdet med borgere med demens og deres pårørende, i Samsø Kommune arbejder vi aktivt for, at denne tillid skal gå begge veje.

Vi mener at tydelighed er med til at skabe tryghed.

Samsø Kommune skal tilbyde et sammenhængende og velkoordineret forløb fra start. Gennem tydelighed fra et fagligt kompetent personale vil vi sikre en tidlig opsporing samt en korrekt diagnosticering, i tæt samarbejde med regionen og de praktiserende læger.

På Social og Beskæftigelsesudvalgets vegne ønsker jeg demensstrategien held og lykke, og jeg håber, at vi i fællesskab lykkes med at indfri de mange mål.

På vegne af Social- og Beskæftigelsesudvalget,

Anita E. H. Olesen, formand.

Indledning

Antallet af demente forventes at vokse i de kommende år som følge af en stigende ældrebefolkning. Demens vender op og ned på livet, både for den demente selv og de pårørende. Med den rette hjælp, støtte og omsorg kan man leve et godt liv på trods af en demensdiagnose. Værdighedspolitikken udgør den overordnede værdimæssige ramme for arbejdet med borgere med demens og deres pårørende.

Sundhedsstyrelsens nationale kliniske retningslinjer danner rammen for udredning og behandling af demens i Samsø Kommune. Vores tilgang til arbejdet med demente og deres pårørende har fokus på værdsættelse og anerkendelse af alle mennesker som unikke væsener med ret til selvbestemmelse, uanset alder, baggrund eller sygdom. Det betyder, at personen med demens er i centrum frem for sygdommen, og at omsorg og pleje tilrettelægges ud fra personens perspektiv, livshistorie, vaner og psykologiske behov. En central figur bag teorien om den personcentrede omsorg er Tom Kitwood, hvis overbevisning var, at personer med demens oplever tryghed, trivsel og velvære, når vilkår og omgivelser er tilpassede og de understøttes og respekteres af plejepersonale, pårørende og samfundet omkring dem. Personer med demens er meget mere end deres diagnose. De er deres eget jeg med egne ønsker og behov. Det er disse ønsker og behov, som vi i Samsø Kommune tilrettelægger forløb og initiativer ud fra. Vi ser mennesket og ikke diagnosen.

Samsø kommunes demensstrategi tager afsæt i Den nationale demenshandleplan udarbejdet af regeringen. Forud for udarbejdelsen af demensstrategien, blev der afholdt et åbent temaarrangement om værdighed i ældreplejen og demens, hvor formålet bl.a. var at indsamle viden og kvalificere til inputs til demensstrategien. Til temadagen var der faglige oplæg fra blandt andet Ældresagen og Sundhedsstyrelsen. Nøglepersoner indenfor demens i Samsø Kommune satte fokus på de særlige situationer, der kan vise sig i personalets samarbejde med borgere med demens. Samsø Kommune har også deltaget i innovationsforløbet 'Det Nationale Demensrum', som er et nationalt udviklingsprogram og netværk, ligesom vi i kommunen har haft besøg af Sundhedsstyrelsens Demensrejsehold, som er et organisations- og kompetenceudviklingsprojekt. Derudover benytter vi os af e-learningprogrammet ABC Demens, som er udviklet af Nationalt Videnscenter for Demens for fagpersoner, der arbejder med demens.

Demensstrategien skal sikre, at Samsø Kommune lever op til visionen demensvenlig ø, hvor alle borgere, der har demens tæt inde på livet, har en tryk og værdig hverdag.

1. Borgeren oplever at modtage målrettede, mindst indgribende og evidensbaserede tilbud

Alle borgere med demens har individuelle ønsker og behov, og derfor skal forløbene altid tilrettelægges med den enkelte borger for øje. Vi ser det hele menneske – og ikke blot demensdiagnosen. Alle skal mødes med empati, forståelse og åbenhed. I Samsø Kommune understøtter vi, at alle borgere med demens skal have mulighed for at leve med størst mulig livskvalitet. Enhver borger med demens kommer med sin egen livshistorie og sine egne forudsætninger. Denne livshistorie bruges i fagpersonalets møde med borgeren, ligesom personalet er opmærksomme på at møde borgeren på vedkommendes præmisser og forudsætninger.

Dette vil vi sikre gennem:

- En demenskoordinator, der har den koordinerende rolle fra start
- Aktiv brug af borgerens livshistorie, fx gennem brug af livsplakat eller til at skabe hjemlighed i borgerens bolig
- Musikterapi på Kildemosen
- Tilbud om fysisk træning, velfærdsteknologisk tilgang og sociale arrangementer målrettet borgere med demens

2. Pårørende har en hverdag, hvor egne ønsker og behov tilgodeses, samtidig med at de inddrages i sygdomsforløbet

Alle borgere med demens og deres pårørende skal opleve at blive mødt i deres behov for tryghed og anerkendelse. Demens påvirker ikke blot den syge, men også familie og venner. I Samsø kommune arbejder vi for at pårørende oplever en hverdag, hvor de bliver set, hørt og inddraget. Tillid er også en vigtig komponent i samarbejdet med pårørende, og vi arbejder aktivt for, at denne tillid går begge veje. Vi vil sikre, at de pårørende har mulighed for aflastning, der kan give et tiltrængt pusterum.

Dette vil vi sikre gennem:

- Undervisningstilbud for pårørende til demente
- Demenscafé
- Aflastningstilbud
- Afløsning i eget hjem jf. serviceloven § 84
- Tydelighed omkring eksisterende tilbud og rådgivning

3. Borgeren med demens udredes og får en specifik demensdiagnose

I Samsø arbejder vi for tidlig opsporing på symptomer på demens. Borgeren skal udredes så hurtigt og tidligt som muligt, og herefter få en korrekt diagnose. Dette gør, at vi tidligt i forløbet kan sætte ind med relevant indsats og støtte, både hos borgerne med demens og hos de pårørende.

Dette vil vi sikre gennem:

- Viden hos socialt- og sundhedsfagligt personale i Samsø kommune om tidlig opsporing af demens
- Samarbejde med regionen og de praktiserende læger med henblik på at sikre ordentlig udredning af borgere med demens
- Samarbejde med regionen og de praktiserende læger med henblik på minimal brug af antipsykotisk medicin

4. Samsø er en demensvenlig ø, hvor alle borgere har indsigt i og viden om demens

Antallet af borgere med demens stiger, hvorfor det bliver stadig mere nødvendigt med let tilgængelig viden om demens. Let tilgængelig viden om demens skal bredes ud i samfundet og vil være med til at afhjælpe stigmatisering. Derudover skal borgere med demens føle sig trygge i eget hjem og når de færdes ude i civilsamfundet.

Dette vil vi sikre gennem:

- Særlige demensvenlige boliger i Kildemosen som borgere kan blive visiteret til
- Viden om demens udbredes i Samsø Kommune
- Det skal være trygt at bo og besøge Samsø, også som borger med demens
- Anvendelse af og kendskab til det nationale demenssymbol

5. Borgeren med demens bliver mødt af tværfaglighed og fagligt kompetent personale

I Samsø Kommune har vi tillid til hinandens faglighed og arbejder tværfagligt og tæt sammen. Fagligt kompetent personale skal sikre et godt helhedsorienteret og koordineret forløb fra starte, ligesom de skal sikre tilliden mellem personale og borgere og pårørende.

Dette vil vi sikre gennem:

- Demenskoordinator, der sikrer et sammenhængende og tværfagligt forløb
- Udarbejdelse af forløbsbeskrivelse for borgere med demens
- Synlighed om demenskoordinator og demensvejleder samt deres roller
- Social- og sundhedsfagligt personale i Samsø Kommune har viden om demens på basis- og udvidet niveau

